

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

§.5. Exempla Justitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

ducens hominem sine arbitris monebat dicens, mirati sunt illi illi verba excidisse. Vit. l. 3. c. 15. & 10.

Petrus Forerius in intimos cordium recessus à natura, pericentia, gratiâque collustratus penetraus, naturalem cuiusvis affectum cognoscebat, & quidquid vitiosum inveniret rescindens, unumquemque secundum naturam suam perire nitebatur, eximiumque præstare, pro fundamento ardens, quod indole tali bonum esset, rectumque, cui potius virtutum omnium margaritas inædificabat convenienter primis principiis ac radicibus bonitatis ibidem reperit hilari nequaquam suam hilaritatem disturbabat, solū tendens, ne in immoderantiam transiret: Melancholicus in sua animi collectione & solitudine relinquebat, tantum incumbens, ne hic humor in morosiores tristitias degeneraret: verbo omnibus omnia fiebat, demperatam imperfectione, ita ut merito Prudentia illius, Matrisfamilias instar esse crederetur, quæ demensum in frustra contumacitatem cuilibet domesticorum secundum ætatem & corporis constitutionem partitur. Vita. l. 2. c. 11.

P. Bernardus Coluagus è Societate JESU noverat per omnia omnia fieri, demittere se ad animas humi repentes & ad eas, quarum conversatio in cælis est. Ad cuiusque præsertim formabat seipsum ac verba componebat: Nec plus nūsvē loquebatur, quàm sciret Auditorem ferre posse. Non fuit tam grandis ullus, qui eo familiariter uti non ignareretur: nemo tam abjectus, quocum ipse suavissimè agere non nōsser, & vellet. Vita l. 2. c. 10.

§. V.

Exempla Justitiæ à Sacerdotibus relicta.

Justitia in genere definitur à Theologis virtus jus factum cuique tribuens; unde quia variæ sunt Personæ, quibus tale tribui potest, variæ etiam justitiæ species exurgunt, nempe Religio erga DEUM, Christum & Sanctos, Obedientia erga Superiores, Misericordia erga Pauperes, Charitas fraternalis erga æquales &c. de quibus proin omnibus specialiter agendum nunc est.

Exempla Religionis erga DEUM.

I. Quantopere hæc virtus, cuius Officium est, debitum DEO cultum tribuere, Sacerdotibus conveniat, vel ex ipso illius officio satis colligitur, quod aliud non est, quam ea, quæ ad Cultum DEI pertineat, devotè ac reverenter perage-
re, atque ut ab aliis etiam simili modo peragantur, studiosè
efficere, unde ab Apostolo *Homo DEI* vocatur, id est, homo,
qui suus esse desijt, & totus DEI est, totusque in hoc positus,
ut DEI honorem, gloriam, & regnum in omnibus propu-
get, & promoveat, ut sacrum illud ministerium, quod *DEI*
invenire sumpsit, DEI devotione consumatur, atque id, quod
ab eodem indignus accepit, eidem subjectus impendat; id
quod in sequentibus præcipuè occasionibus exequi debet.

II. Prima & præcipua occasio est in SS. Missæ Sacrificio
rite offerendo, cum enim Sacrificia sint protestatio quædam
supremæ excellentiæ & potestatis, quam DEUS in vitam &
mortem nostram habet, meritò hunc cultum præ aliis semper
requirit ab hominibus DEUS, nunc verò in novo Testa-
mento tantò æquius, ardentiusque requirit, quantò præstan-
tius, sibi que acceptius Sacrificium per Filium suum instituit,
quodque multiplicium Sacrificiorum in veteri Testamento
non sine magno labore & molestia offerri solitorum substi-
tuit, id quod pulchrè B. Algerus l. 2. de Sacram. c. 3. insinua-
vit licens: *Multiplicitatem Sacrificiorum veterum singu-
lariæ sus Sacrificiis abbrevians, occupationem nobis ex-
teriorum minuit, beneficiorum nobis gratiam multiplica-
vit, uno unico suo Sacrificio remissionem, redemptionem
que nobis faciens peccatorum, profectumque fidei, ceterarum-
que virtutum, & ad vitam æternam perducens. Ceterarum
omnium hostiarum vim & dignitatem magnitudinè sua &
prestanti dignitate obruit. Hic holocaustum, hic hostia
pacifica, hic propitiatorium Sacrificium continetur. Unde
singularis semper Sacerdotum in hoc Sacrificio offerendo
fervor extitit.*

S. Laurentius Justinianus, ex quo die factus est Sacerdos,
notidie Missam celebra vit, nisi valetudine impediretur, di-
cebatque, qui, cum posset Domino suo frui, non frueretur,
facile

facile declarare, se Domini sui curam non habere. Vit. 8. Jan.

S. Thomas Aquinas solebat non tantum quotidie Missam offerre, sed etiam aliam audiebat, cui ut plurimum ipse ministrabat. Sub ipso autem Sacrificio, tanti Sacramenti amore ebrius non raro in DEUM rapiebatur totus lacrymis infusus. Sur. 7. Mart.

S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus etiam quotiescunque tum ipsemet sacrificabat, tum alteri Sacrificio devotus stabat. Vit. 2. Maij.

S. Benno Episcopus Misnensis nunquam sicis oculis Missæ Sacrificium offerre visus est. Vit. 16. Jun.

Leo Pontifex III. hujus nominis interdum uno die septem aliquando novies celebrabat, teste Strabone de div. offic. par.

S. Cajetanus plerumque horas octonas in præparatione Sacrificii Missæ impendebat, & tum primum præparato confessione ad Altare accedebat. Rho. l. 3. virt. c. 1. n. 1.

S. Ignatius Lojola dicendo Missam adeo inflammabatur, ut tota facies ejus instar cancri cocti ruberet, tantoque calore æstuabat, ut quandoque ab altari alienis manibus depositus, in cubiculum debuerit, unde nisi validis esset viribus portendere non poterat. Lancizius opusc. 13. n. 52.

S. Franciscus Borgias iter faciens, ad duo nonnumquam milliaria à via decedere, non dubitabat, & diversarum inmoderata libenter supportabat, dum sacris operari possideret. Quotidie confessus rem divinam faciebat, non habuere copiosis lacrymis id præstare solitus. Vit. l. 4. n. 12. & 13.

Stanislaus Hofius Cardinalis usque ad decrepitam ætatem quotidie Missam dicebat, aut audiebat. Ante Missam nunquam negotiis operam dare volebat, sed soli meditari vacabat. Quamobrem in ipso sæpe diluculo, qualescunque tandem cælum esset, ad Ecclesiam accedere solebat, cum aliquando Medicus malum esse aërem diceret, respondit, quod DEUS bonus est, qui utique juvabit. Vita c. 16. & 19.

P. Franciscus Suarez è Societate JESU sacris quotidie vacabat, nec se aut per viarum molestiam, aut Hereticorum locorum periculum absterri patiēbatur. Dicenti vero, quod laboriosum esse, quotidie sacrum facere, minime respondit, quæ enim alia hora in vita nostra plenior est solatio.

ere. *De voluptatis? eâ quoties carere cogor, exarescit animus di-*
vinâ dulcedine destitutus. Vita to. de Angel. præfixa.

III. Secunda occasio est in horis Canonicis piè & devotè
 recitandis; ad quod officium quia Sacerdotes specialiter sunt
 ordinati, meritò quoque illi præ aliis salubrem S. Bernardi
 47. in Cant. adhortationem applicare debent. *Vnde vos*
meos, dilectissimi, purè semper, & strenuè divinis interesse
laudibus: strenuè quidem, ut, sicut reverenter, ita & ala-
riter Domino assistatis, non pigri, non somnolenti, non osci-
antes, non parcentes vocibus, non præcidentes verba dimi-
ntia, non integra transilientes, non fractis & remissis vocibus
multeque quiddam balda de nare sonantes, sed virili, ut di-
vine sepe est, sonitu & affectu voces S. Spiritus deprecantes.
officiè pure vero, ut nihil aliud, dum psallitis, quàm quod psalli-
rationis, cogitetis. Spiritus sanctus illâ horâ gratiarum non re-
prehenat, quidquid aliud, quàm debes, neglecto eo, quod debes,
n. & voluntatis; quo in genere multi iterum Sacerdotes præclara
Exempla reliquerunt.

S. Augustinus horas Canonicas, sepositis omnibus nego-
 s deprecatis, ingenti pietate exolvere satagebat; ad has tempus op-
 ribusportunum, otiumque deligebat, in eo reddendo velut sub
 melioris vitæ initium, officium divinum audiendo, frequen-
 tunc lacrymis perfundebatur. Ac semel dantaxat negotiorum
 ij in mole obrutus, Completorij recitandi oblitus fuisse fertur,
 postea paulò post Diabolum cum oblongiore scheda obvium
 , non habuit, quem cum pro imperio rogasset, quidnam in illa
 a. & scriptum ferret? & oblivionem suam observasset, mox dolore
 in suo concepto persolvit preces, sicque effecit, ut erratum illud ex
 iam scheda evanesceret. Vita l. 3. c. 33.

S. Carolus Borromæus, licet in aliis etiam orationibus
 lectum, noctuque frequentissimus fuerit, horas tamen Canonicas
 , cum semper flexis genibus recitavit. Vita per Franciscum Pluian
 ondit scripta, c. 20.

S. Vincentius Ordinis Prædicatorum, cum non posset of-
 i die officium divinum ultima ætutudinis die persolvere, curabat id
 eticod lectum per socium recitari, cumque socius Laudes persol-
 vero pens ad illa ultimi Psalmi verba: *Omnis spiritus laudet Do-*
 niminum: pervenisset, sæpius ea Vincentius cum jubilo repe-
 est lo tena, spiritum emisit. Marchant. in hort. Past. tr. 3. lect. 14.

S. Franciscus Xaverius pro attentione comparanda, ad singulas horas officij divini hymnum *Veni Sancte Spiritus* recitabat, & quidem tanto fervore, ut ei cor in pectore reperire, animusque deficere videretur. Libentius autem in locis ædibus, quàm aliis in locis orabat, eò quòd crederet, DEUM benignius audire orantes. Vita l. 6. c. 5.

P. Petrus Faber è Societate JESU ad continentiam in modia mentem consequentes industrias adhibebat. 1. Pater orationis sæpe in memoriam revocabat, & paulo post omnia negotia disponebat. 2. In ipsa oratione post quosdam Psalmos dicebat: Pater cælestis, da mihi spiritum bonum, & ad malum; illum quidem omnia verba pronunciantem, sed verò evagationes observantem. 3. Imperabat animam, vel in uno psalmo sine evagatione persisteret; id si accideret ad alium dein simili cum pacto progressus est. Perfectam præparandam modix munere, nisi ex sententia, votòque succederet, præparandum esse dolorem aiebat, sed quietum, qui perpetuus, & ad novum usque tempus Psalmody duret. Ex quibus industriis illæ suavitates ac dulcedines, quibus tanquam in pectore do pabulo se recreabat, ortum habebant; negabat enim terra miraculum fieri posse, ut qui nullo precandi desiderio fame, nisi tum, cum constitutum precatiõni tempus adhiberetur, incitatur, is solidiorem ex ea gustum, voluptatem percipiat. Histor. Soc. l. 3. n. 35.

Jacobus Merlohorstius Parochus ægerimè ferebat præparandam, & nimia celeritate concitatum cantum Horarum, & nonicarum, quem, cum emendare non posset, ne præparandam probare videretur, abesse malebat; summam adhibebat præparandam, ut animam diu antè præparandam, & contra repositam evagationem præmuniret. Inscriserat Breviario sub prelo sententias: *Si cor non orat, in vanum lingua laborat.* DE præparandam orationem præpara animam tuam, & noli esse quæ præparandam tentans DEVM. Illius est oratio perfecta, cujus præparandam clamat & lingua, & actus, & sermo, & vita, & cogitatio. Cassiod. sup. psalm. Et illud Isidori l. 2. c. 8. Oratio præparandam est, non labiorum; neque enim verba deprecantis DE præparandam sendis, sed orantis cor aspicit; melius est cum silentio præparandam de corde sine sono vocis, quàm solis verbis sine intuitu præparandam.

ande, hanc hasce consideraciones sæpe considerabat, ut tantò
 majori cum devotione horas diceret. 1. Considera DEI
 maiestatem, ejusque præstantiam tibi propone, & quomodo
 omnis spiritus laudet Dominum, & omnia opera benedicant
 ei, & amulare. 2. Te constitutum, ut pro Magistratu Ec-
 clesiastico & Politico, pro Amicis & Inimicis pro Sæculari-
 bus distractis, Captivis, Infantibus de Baptismo, & aliis de
 iure periclitantibus, pro vivis & defunctis DEUM ores,
 ut eam sit proinde æquum, ut devotè id facias. 3. Ad finem
 Regalorum Psalmorum sub *Gloria Patri* singulariter recol-
 lege animum, SS. Trinitatem intimo corde lauda, reveren-
 ter adora, desiderans in te sentire affectus, quos Psalmi varios
 suggerunt, velut amoris in DEUM, Doloris de pec-
 catis, Laudis divinæ potentæ, Sapientiæ, Bonitatis &c. Ad-
 iacquiritionis Gratiarum actionis. 4. Quanto pietatis affectu
 & gaudio spiritus horas legere posses, si curares
 illere sapienter, id est, si intellectui Psalmorum, quos Spi-
 ritus S. dictavit, devotè intenderes, ut eos non tanquam à
 quibusdam prophetis compositos, sed velut à te editos, quasi orationem
 tuam propriam, profunda cordis compunctione depromeres, vel
 ad tuam Personam æstimares esse directos, quos viri
 sancti magno affectu & fructu recitare soliti sunt. O quàm
 abunde multiplicet DEO, ea, quæ ipse inspiravit, ut ijs postulare nos fa-
 ceret gemitibus inenarrabilibus, recitari quandoque cum
 lacrimis & risu, aut saltem vanis cogitationibus, id est, sordi-
 bus sacratissima verba, quibus longè major, quàm Sanctorum
 reliquijs veneratio debetur, misceri! Quàm Sanctis displi-
 ceat, verba, quibus ipsi DEUM tam seriò & sedulò honorâ-
 runt, ea per te inhonorari, & quasi prophanari, iisque vanas
 & carnales cogitationes misceri, ut fiat detestabile illud: *Vo-*
cabunt hic labijs me honorat, cor autem eorum longè est à me.
 DEUM ad hoc tibi de suo Patrimonio largiri alimenta, ut
 id officium sibi præstes, & quàm turpe in eo negligentè
 & negligenter! Sanè si audias servus nequam & fraudulentus, quo-
 modo effugies iram Supremi Patrisfamilias? 6. Oratio-
 nem canalem esse, quo ad nos DEI gratia derivatur, & quàm
 turpe, illam tibi fieri per negligentiam in peccatum, & gra-
 vè detrimentum! Vita c. 19

P. Ludovicus de Ponte horas Canonicas, si poterat, sem-

per coram Vener. Sacramento genibus flexis recitabat. certè, si egredi non poterat, versùs illud recitare solebat. Consueverat etiam raptim interspirare, cum Psalmi suggererent affectum. Vita l. 2. c. 8.

P. Balthasar Alvarez è Societate JESU suas horas cum magna quiete & reverentia, & in recollecto loco, ut cordinationes fugeret, recitavit: nunquam est visus in itinere transitu orare, nec deambulans, sed per multos annos in cubiculo genuflexus id recitabat. Ordinariè orabat, ut diutius orare, atque in sensis, quæ DEUS commovet, cavere, ac frui posset. Vita c. 6.

P. Leonardus Lessius è Societate JESU ad horas vacuas non secùs, quàm ad laborum solamen, placidam quietem se conferebat. Singulorum Psalmorum literales, allegoricos, & morales sensus intelligebat, & quilibet Psalmus sine affectu & modo fuit conceptus, & omnibus assequabatur, ut singulari cum facilitate & attentione compositam mentem in divino isto officio committeret. Vita c. 10. n. 48.

IV. Tertia occasio est, ut Templum, Altaria, Suppellectilia cum magna munditie & reverentia tractentur, & mundantur; ex altarium namque, sacrarumque suppellectilium ditia, non parùm splendor nostræ Religionis obscurantur, & dórque fidei, quam de divinis mysteriis concipere debent. Quodammodo enim vilipendi videtur divina illa, tractandaque actio, dum vilia sunt, & sordida ista, in quibus mysteria tractari debent. Profectò si mensa pauperum, sicut Hospitem excipientis candido solet lintheo regimine, & fendatur Hospes, quantò major cura nitore habenda mensa, quæ Christum excipit, & cui ab initio Consecratus est Angelus cooperans Sacerdotibus ibidem ministrantibus, ut rectè discurret Marchantius in Virga Aaron. Iest 19. Quo in genere non desunt iterum insignia Sanctorum ferventium exempla.

S. Carolus Borromæus adeò decorem domus DEI curabat, ut Author compendij vitæ c. 10. dicat, nullam in diolanensi civitate ac Diocesi amplissima Ecclesiam, cui ille manum non apposuerit, aut à fundamentis increpando, aut antiquam restituendo, & ornando prodigiosa

excitabat æstimationis Ecclesiasticis, adeo ut deterfo squallore novam
are solentem ac splendorem novum summa cum admiratione om-
ni fugum induerat.

Petrus Aloysius Caraffa Nuntius Apostolicus, quantopere
as cum hoc decorem æstimavit, & conservare studuerit, claro argu-
cordamento in Visitatione Diœcesis Leodiensis demonstravit,
is in æquando autoritate Apostolica sancivit, ut Tabernaculum
mnos in venerabilis Eucharistiæ, in quo Christus Sponsus adest Ecclē-
è orationis Sponsæ suæ, interius velo byssino purpureo convescire-
componere ne intra ligneos asseres contineri videatur Rex gloria in
pennis, qui lucem in cælis habitat inaccessibilem, & est ami-
ras Cæli lumine sicut vestimento. March. l. c.

Alanus de Solmini hac Episcopus quantopere ædes sacras
generaretur, verbis satis explicari non potest, inquit Author
bat, l. 3. c. 20. Si in ijs existeret, suâ modestiâ, oris que ha-
prus, ad devotionem adstantes excitabat, rarissimè loqueba-
& ob id, de rebus valde necessariis: nihil minùs quàm immo-
contemnitiam & deambulationem in his locis perferre poterat, hu-
umodi abusu statuta quoque sub excommunicationis sibi
Supellex servata pœnâ sublato. Si penes ipsum stetisset, hæc templa
ur, & materialia ex lapide Porphirite & Jaspide extrui, & unde-
illis inque instar templi Salomonici incurari debuissent. Desi-
curantur, ut Altaria cum magnificentia exornarentur, pro eo-
re deum decoratione nullis sumptibus Beneficarij parcerent, exi-
lla, tam mans, eorumdem proventus meliùs impendi non posse.
quibus religionis demum Spiritu ductus, quidquid potuit, fecit, ut
peris hæc sacra in eum reducerentur Statum, in quo etiamnum spe-
regi-
antur.

De Jacobo Merlohorstio Author vitæ c. 19. testatur, quòd
De Jacobo Merlohorstio Author vitæ c. 19. testatur, quòd
Pastore existente Altaria pretiosis palliis vestita, sacra su-
llex Ciborio, calicibusque aucta, vestes Sacerdotales è tela
stantissima elaborata fuerint. Nec minùs ornatus, quàm
manditiæ fuerit Studiosus, lineam Altaris supellectilem lau-
am & elegantem requisiverit indicem puritatis animi, quam
in hominibus sacra synaxi reficiendis DEUS exigit. Ob quam
strumenti sacri & Altarium nitorem & elegantiam libenter
ipso Metropolitanæ Collegæ in ea Parœcia faciebant.

V. Quarta occasio est, ut Exercitia Religionis, puta Missæ
celebratio & auditio, Horarum Canoniarum, ubi mos est,

publica cantatio, Sacramentorum susceptio, Peregrinatio
 sacræ & similia decenter & ordinatè suo tempore perage-
 re, cum enim hæc sint publica Religionis nostræ Catholice
 Exercitia, meritò omni studio procurandum est, ut cum
 devotione & reverentia obeantur, quæ majestatem & san-
 ctitatem dictæ Religionis docet, & ædificationem magis in-
 scientibus, maximè Hæreticis, quàm scandalum parere
 id quod Zelosi Sacerdotes studiosè semper observant,
 etiamnum observant.

Alanus de Solmini hæc Episcopus non modò ipse singulis
 cura dies Dominicos & Fèstos observabat, nemini per-
 aures, nisi ob gravissima negotia, quæ dilationem non
 bantur, sed etiam suis Diocesanis insinavit, rem gra-
 gratam facturos, si pro Visitationibus officiosis diebus
 quàm divino cultui destinatos seligerent. Hinc etiam
 pere laboravit, ut Nundinas hisce diebus eliminaret,
 quos Mercatores ante portam Ecclesiæ merces suas ex-
 se advertit, sanctè indignatus exemplo Christi, mor-
 loco cedere jussit. Ipsum verò officium divinum
 omni, quæ fieri poterat, perfectione perageretur, effu-
 natus est, eumque in finem diversa statuta fecit. Vita
 c. 20.

Petrus Forerius Canonicus Regularis ita rei divinæ
 promovit, ut diebus operariis etiam templum hominum
 esset frequentissimum, Fèstis verò & Dominicis diebus
 tanta copiâ afflueret Populus, ut plures, quàm quarta
 tra templum manere cogerentur. Univerfa prope
 quor mensibus confessione piaculari peractâ, sacræ me-
 cumbebat, quin haud pauci singulis octiduis id magis
 pietatis sensu & fructu faciebant. Si per modum suppli-
 nis Sancti cuiuspiam locus visitaretur, è reliquis omnibus
 rocciani ipsius ex oculorum modestia & devotione
 etiam prorumpente, & ordine, quem servabant, ob-
 dignoscebantur, & infamis reputabatur, qui cauponam
 set ingressus. Vita. l. i. c. 11.

Jacobus Merlohorstius in ipso mor Pastoralis Mun-
 tio totus in eo fuit, ut eorum Sacramentorum inducere
 quentiam, quibus animæ puritas & gratia vel acquiri
 conservatur. Hinc ad sacrum tribunal quotidie fere

dotibus in æde summa facientibus, pridie verò Festorum aut
 Dominicæ confitentibus operam dabat. Sic inducta in Paro-
 chiam paulatim octavo quoque die Sacræ Communionis fre-
 quentatio, pietas fidelium aucta, concursus ad templum ma-
 gnus & reverentia cultus divini major introducta. Vit. c. 17.

Exempla Religionis erga Christum.

I. Hujus virtutis ardentissimum studium, si ulli alteri, Sa-
 cerdotibus certè præcipuè convenit, tum quia Christus est
 primus & Supremus Sacerdos secundum Ordinem Melchise-
 decb, atque adeò meritò tanquam perfectissimum Exemplar
 illud illis ob oculos versari debet; tum quia idem Christus
 est Fundator Sacerdotij, si ergo Religiosi v. g. meritò ad Fun-
 datorum suum, plùs quàm alij, honorandum & amandum
 obligati creduntur, eò quòd ipse occasio & causa fuerit illo-
 rum bonorum, quæ in Religione participant; facillè patet,
 Sacerdotes quoque tantò magis, quàm alios homines obstri-
 ctos fore ad Christum colendum & diligendù, quantò major
 illis dignitas & utilitas ex Sacerdotij collati beneficio obti-
 git. Unde meritò P. Vincentius Caraffa Societatis nostræ
 Generalis cuidam familiari Sacerdoti in hæc verba scripsit:
*Legi hoc vespere, S. Antonium suis singulariter commen-
 dare solitum, ardentem in Christum amorem. Id ipsum Re-
 verentia Vestra roveo, ut ipsa primùm, tum verò ab ipsa
 ceteri exardescant amore. Et sanè, Pater mi, si amorem
 præcedere debet consultatio & electio eius, quod ad amem,
 consistat, non alium nobis, quàm Dominum IESUM in amo-
 ribus esse debere, quippe cui adsint omnes necessitudinis no-
 stra causa, summæque jura omnia. Quare deceret eum non
 amare duntaxat, sed immensùm amare. Verùm huic nomi-
 ni satisfiit amando, quantum humanitus licet, atque, ut lo-
 quitur Bernardus, ex toto. Etenim, qui dat, quidquid ha-
 bet, nihil sibi facit reliqui, quod ultra donet, atque adeò sine
 fine amat, qui nullum limitem figit amore. Hoc igitur pacto
 acquiescit animus, neque est, quod cupiat aliud. Itaque sæpe
 iteremus hæc sanctas S. P. N. Ignatij voces: Amorem tuum
 solum cum gratia mihi dones: amorem, ut amemus: gra-
 tiam, ut amemur: amare & amari utique sat est, & am-
 plius*

H 7

plius nihil. Vita. l. 2. c. 12. Porro in tribus præcipue
sionibus hanc Religionem ostendere debet Sacerdos.

II. Prima est, ut totam vitam illius altè memori
pectori inscribat, & ad virtutes illius velut perfectissimam
imitationis exemplar oculos in singulis actionibus suis So
flectat, ut, si aliud imitari non potest, illam saltem Cla
laudem mereatur: *Bene omnia fecit.* Marc. 7. Nam, ut
pienter S. Gregorius epist. 1. de perf. Christ. advertit, Quo
que suæ vitæ pictor est; & Artifex hujus voluntas, col
autem sunt virtutes, exemplar Christus esse debet. Hinc
ritò Sacerdos saluberrimam illam S. Bonaventuræ in
ferm. adhortationem audire debet: *Hæc sit sapientia Ch
diu tuum, semper aliquid de ipso (Christo) cogitare,
de vel provoceris ad imitandum eum, vel ad amandum
inciteris; quanto enim quisque in virtutis imitatione
hinc conformare studuerit, tanto ei in prima gloria
vitate appropinquabit, & similior erit.* Quam doctrinam
sanè non pauci Sacerdotes egregiè observârunt.

S. Paulus ita Christum amare, & imitari studuit,
cere ausus sit ad Galat. 2. *Vivo autem jam non ego, vivit
rò in me Christus.* Et iterum 1. ad Cor. 2. *Non judicatis
scire aliquid inter vos, nisi IESUM Christum, & hunc
cifixum.* Unde meritò alios quoque ad hanc imitationem
invitat 1. Cor. 4. dicens: *Rogo ergo vos, imitatores me
te, sicut & ego Christi.*

S. Gregorius Nazianz quantopere Christum imitari
duerit, ex pulcherrima illa, quâ se & alios ad imitationem
hanc incitare studuit, ratione satis colligere licet, de qua
orat. 40. in Pasch. dixit: *Simus ut Christus, quoniam
stus quoque sicut nos: efficiamur Dei propter ipsum, quia
ipse quoque propter nos homo factus est.*

S. Bernardus tanti fecit hanc imitationem, ut Lau
Cant. dicere ausus sit: *In cassum laborat in acquisitione
tutum, qui eas alibi, quàm in Christo querit.*

S. Ignatius Lojola, cum vitam Christi legisset, et
eam imitandi desiderio exarsit, ut eam, quam novimus
miramur, vivendi rationem susceperit, & Ordinem Societatis
tis JESU instituerit. Vita.

S. Franciscus Xaverius ad imitationem Christi se & suos
 indefinenter hoc dicto incitavit: *Demus operam, Fratres,*
ut, qui de Societate IESU dicimur, nunquam tali capite, ta-
le corpore videamur indigni. Sacchin, in præf. hist.
 Soc. p. 1.

P. Oviedo Patriarcha Æthiopiæ vehementer lætatus est,
 quod quinque vulneribus à Latronibus affectum fuisse, ut hoc
 modo Christo similior esset. Hist. Soc. p. 1. l. 4. n. 76.

III. Altera occasio est in cultu & amore SS. Eucharistiæ
 exhibendo, in quo meritò iterum Sacerdotes exemplo præ-
 cedere, aliisque longè antecellere debent; si enim nemo
 Christum amandi majores & plures causas habuisse creditur,
 quam B. Virgo, eò quòd illa sola sine Patris concursu eundem
 generavit, quantò majori amore, si fas esset, Sacerdotes ipsum
 amare deberent, ut qui non solum Carnem, sed etiam Ani-
 mam Christi suo modo in Eucharistia producant, atque adeò
 Incarnationis Mysterium renovant, uti S. Augustinus hom. 2.
 in Psal. indicavit, dicens: *Verè veneranda Sacerdotum di-*
gnitas, in quorum manibus DEI Filius velut in utero Ma-
ris incarnatur. Accedit, quòd hoc Sacramentum, teste
 Alano de Solminihac l. 3. vit. c. 20. sit thesaurus Christiano-
 rum, Fons gratiarum cum abundantia in omnes effusarum;
 cum ergo hujus thesauri cura Sacerdotibus unice sit com-
 missa, rectè sanè concluditur, etiam his præcipuè incumbere,
 ut debitus Christo in hoc Sacramento cultus ac amor ex-
 hibetur, qui quidem in tribus præcipuè actionibus consistit.
 1. Ut frequenter in templis visitetur, & ad eum in omnibus
 necessitatibus fiducialis recursus habeatur, cum verè hinc
 impletum videatur, quod Levit. c. 26. dixit: *Ponam taber-*
na culum meum in medio vestri, & non abjiciet vos anima
mea: ambulabo inter vos, & ero DEVS vester, vósque eritis
Populus meus. Quidni ergo meritò quilibet Sacerdos à
 Christo Eucharistico quasi sibi dicta illa pii Ascetæ l. 3. c. 30.
 de imit. verba applicet: *Fili, ego Dominus confortans in die*
tribulationis, venias ad me, cum tibi non fuerit bene.
 2. Ut Sacrificium Missæ frequenter devotè offeratur, vel au-
 diatur, sicque, ut idem pius Author l. 4. c. 5. ait, DEUS ho-
 noretur, Angeli lætificentur, Ecclesia ædificetur, vivi adju-
 ventur, defunctis requies præstetur, & ipse Sacerdos omnium

bonorum particeps efficiatur. 3. Ut cum magno zelo & promptitudine Christianis communicare volentibus adhibeatur, cum debita reverentia & pompa ad agros deputetur, vel etiam in Processionibus circumferatur; & ad hanc reverentem communionem Fideles ferventer & efficaciter accendantur. Sacerdotes namque sunt Apostoli Christi, ideo sibi dictum à Christo credere debent Luc. 22. *Euntes parate vobis Pascha.* Sacerdotes sunt Ministri in magna Celsitudine Christo instituta servientes, illis ergo convenit iterum iterum Christi mandatum Luc. 14. *Exi cito in plateas, & voca viciatim, & pauperes, & debiles, & cæcos, & claudes, & duc huc.* Sacerdotes sunt Medici animarum; an non illis præcipuè convenit ad Medicum, de quo *virtus eius, & sanabat omnes*, alios adducere? Sacerdotes decem sunt Pastores ovium; decet proin, ut de bonis pascuis videant illis, sicque illud Ezech. c. 34. usurpare possint. *pascuis uberrimis pascam eas.* Quæ omnia quàm ferè à variis Sacerdotibus præstita sint, sequentia exemplificabunt.

S. Franciscus Xaverius tanto ferebatur in SS. Eucharistiam affectu, ut, ubicunque poterat, quæreret cubiculum templo propinquum. Observatum est Malacæ, eum fere in sacrario quasi alterum Samuelem pernoctare, humiliter habere solitum, indeque in templum digressum, ante Eucharistiam majorem noctis partem flexis genibus intercessiones transegisse. Proprium illi erat, Eucharistiam flexis genibus ministrare Populo, quando commodè id fieri poterat. Vita l. 6. c. 5.

De S. Francisco Borgia sic scribit Sacchini in p. 3. Soc. l. 8. n. 49. Ultra omnem vim eloquentiæ est, quæ pietate ferretur, quàmque sanctis & dulcibus afficeretur. Ubicunque degeret, secretam sibi curabat cellam aræ maximæ latus; in eam velut portum, quàm frequenter creberrimè ab negotiorum æstu recipiebat sese, ibi DEUM effundebat cor suum, ibi divinitatis commotione dulcedine fruebatur, beatæ vitæ per gustans suavitatem. Quoties in templum inferebat, sagacissimè statim sentiebat, quæ in eo SS. Sacramentum asservaretur, nec unquam fallere

etiam lampades & cætera argumenta deessent. Eboræ gra-
viter ægrotans & lethargo captus evigilare per vim, Medi-
corum jussu cogebatur, & allatâ Eucharistiâ mox exporre-
ctus, alacer & agilis apparebat.

Alanus de Solminihac Episcopus ad Sacellum domesti-
cum, ubi SS. Eucharistiam consilio alterius Episcopi asser-
vabat, perpetuò confugiebat: hîc omnes suas difficultates
applicabat, suumque cor effundebat: hîc pro DEI gloria,
honorumque Diœcesanorum spiritali emolumento maxima
consilia agitabat: hîc vires, animumque sumebat ad susti-
nendas calumnias adversum se cogitatas. Vilis est ab Alta-
ri aliquoties recedere facie prorsus inflammata, quæve ta-
dios quosdam à se projiceret. In omnibus suis Archipresby-
teratibus suæ Diœceseos conferentias cum suis Sacerdotibus
habebat, quâ ratione effici posset, ut honor debitus Eucharis-
tiæ à Fidelibus exhiberetur. Hinc decrevit, ut in omnibus
templis ruralibus asservaretur, & quidem in deauratis Taber-
naculis holoserico vel serico vestitus, & umbellâ seu papilio-
ne coopertis. Statuebat item, ut coràm tali Altari lampas
semper arderet, & optimo oleo nutrireretur, dicere aliquando
auditus, æquissimum esse, ut lampades eorum hoc sacra-
mento arderent impendio sanguinis Christianorum, sanguis
tamen Episcoporum primus adhibendus esset. Manda vit suis
Missionariis, ut ubique Confraternitatem SS. Sacramenti
erigerent, vel stabilirent, effecitque deinceps, ut in omnibus
Parœciis institueretur, & ipse, quâncunq; poterat, Pro-
cessionibus mensuris interfuit, & Vener. Sacramentum cir-
cumtulit. Verbis & exemplis Fideles ubique cohortabatur,
ut Sanctissimum Sacramentum ad ægros deportatum cum
debita reverentia comitarentur, quæ devotio Cadurci adeo
deinceps crevit, ut aliquoties ultra duo millia Personarum ejus-
modi comitantium fuerint numerata. Vita l. 3. c. 22.

Petrus Foretius suis Canonicis & Monialibus conceptis
verbis commendabat, ut, quidquid ad amorem & cultum hu-
jus SS. Sacramenti pertinet, singulariter commendatum ha-
berent, non auro, non argento parentes, nec aliis lionis aut
laboribus. Si sacram pyxidem tangebant, tam reverenter id
egit, ut exterior homo manifestè mutari, & facies collectio-
ni prorsus extraordinariâ viâ videretur alligata.

Jaco-

Jacobus Merlohorstius, ut die Jovis solemne sacramentum cantaretur, oblato de suis bonis stipendio, procurabat. *De* autem non potest, inquit Author vitæ c. 21. quo arserit desiderio cultum hujus augustissimi Sacramenti in se & aliis promovendi; in eum finem sæpe ad Sodales hujus Congregationis verba faciebat, eisque aphorismos, quibus omnia commovet, quæ ad divinissimum Sacramentum piè sumendum aliis ministrandum desiderari possunt, dedicavit; unde ruit tandem die Jovis sanctissimè vitam finire.

P. Thomas Sanchez è Societate JESU SS. Eucharistiam quinquies de die visitavit, die Jovis verò (quem singulis diebus ob hunc finem observabat) oñies, quo die etiam flagellabat corpus, & cilicio castigavit, & ferè semper de illo cogitavit. Annuæ Soc. 1620.

P. Antonius Cordubensis, sive domi, sive in templo sacra faciebat, ante SS. Sacramentum in genua abjectus prostrabat, & ob illa oracula accipiebat, ac veluti ad fornacem incendebar, quæ ad Populum diceret. Hist. Soc. p. 3. n. 178.

P. Ludovicus de Ponte noctes sæpe integras coram SS. Eucharistia insomnes traduxit, tamque frequenter quocumque foret anni tempestas, etiam per tenebras visitavit, sine illa esse non posse videretur, ipsique Domestici mirarentur, hominem, qui ob languorem virium vix spiritum trahebat, ad SS. Eucharistiam adorandam tam agilem & velocem esse. Si ex cubiculo prodire non poterat, coram imagine saltem SS. Sacramenti procumbebat. Vita l. 2. c. 9.

IV. Tertia occasio est in speciali devotione erga Christi Passionem & vulnera ostendenda, quæ quidem tres præcipuè causas Sacerdotibus specialiter conveniunt. Prima est, quòd hæc Passio & vulnera Christi plurimum commovent, & ad zelum animarum excitandum; si enim Elephas conspecto sanguine ad pugnam accenduntur, quanto magis Sanguis Christi, menti observans zelum & indignationem adversus peccata & Sathanam excitabit. Secunda est, quòd eadem passio est mediū efficacissimum ad animas lucrandum, tel te Blofio c. 2. Monil. spir. S. Gertrudis divinitus dixerit, quoties quis in Christi Crucifixi imaginè animo commoto oculos intendit, toties divinæ pietatis oracula

et advertit. S. Edmundus verò adjurans Diabolum, & indicare cogens, quibus potissimum armis ejus vires infringereat, publice confessus fuerit, id per memoriam & cultum S. Passionis & stigmatum fieri, uti Surius in vita testatur. Tertia est, quòd ea ipsa Passio perquam salutare sit remedium ad omnes labores & difficultates, quæ in cura animarum passim occurrunt, leviores reddendos, fortitèrque exantlandos, nihil enim adeò grave est, quod non aquanimiter toleretur, si Christi Passio ad memoriam revocetur, ut S. Gregorius in Epist. ait. Porto hæc devotio & cultus in tribus præcipuè actibus consistit, nempe in assidua meditatione seu memoria, in cordiali & firma fiducia, & amorosa compassione; nam, uti Thomas de Kemp. l. 2. c. 17. rectè advertit, nemo ita cordialiter sentit passionem Christi, sicut is, cui contigerit similis pati. Unde is in opusc. de Ven. Sacram. quatuor in Christi passione cogitanda esse monet, scilicet dilectionem ejus redamando, amaritudinem illius compatiendo, fortitudinem ejus adversa patienter sustinendo, & utilitatem ejus gratias agendo, quæ quidem, quomodo à Sacerdotibus observata sint, sequentia exempla docebunt.

S. Paulus tam assiduus erat in meditanda & prædicanda Christi Passione, ut dicere ausus sit, se nihil scire, nisi JESUM Christum, & hunc Crucifixum. 1. Cor. 2.

S. Augustinus de seipso in l. de contempl. c. 21. fatetur: Quidquid mihi deest, usurpo mihi ex visceribus Domini mei, quoniam misericordia affluunt. Cùm me pulsat aliqua turpis cogitatio, recurro ad vulnera Christi. In omnibus adversitatibus non invenio tam efficax remedium, quàm vulnera Christi, in illis dormio, & requiesco intrepidus.

S. Bernardus in l. sup. Cant. de seipso dicebat: Ego ab invivente mea conversatione pro acervo meritorum, quæ mihi deesse sciebam, fasciculum hunc colligare curavi collectum ex omnibus anxietatibus & amaritudinibus Domini mei. Primum scilicet infantilium necessitatum: deinde laborum, quos pertulit in prædicando: fatigationum in discurrendo: vigiliarum in orando: tentationum in jejunando: lacrymarum in compatiendo: insidiarum in colloquendo: postremo periculorum in falsis Fratribus, convitiis, & sputo-

sputorum, colaphorum, subsannationum, exprobrationum, clavorum, horumque similium.

S. Franciscus Xaverius in Christi vitæ, mortisque meditatione maximè acquiescebat. satis gnarus, ibi enim omnis exempli documenta in illustri posita monumenta tueri, atque imitari licere; hoc meditationis genus præcipuè salubre ac frugiferum, præcipuum utique exemplum Christianæ vitæ, & ingens incitamentum divinæ caritatis impensè & complectebatur ipse, & aliis commendabat. *ta l. 4. c. 7.*

P. Balthasar Alvarez assiduò hortabatur suos ad imitandam Christi passionem, tanquam spiritualis ejus profectus fontem; & in ordinariis suis exhortationibus frequenter hoc repetebat: Ne existimemus, nos aliquid fecisse, donec ad eum perveniamus, ut semper Christum crucifixum in peccatis habeamus. Semper Christi crucifixi imaginem in cubiliis habebat, in quem frequenter aspiciebat. Præcipuo studio in Christo crucifixo tres ejus Comites, scilicet Paupertatem, Contemptum, & dolores considerabat, & in se transferre studebat. *Vita c. 3 §. 2.*

P. Vincentius Caraffa pro primaria voluptate habebat contemplationem cruciatuum, & mortis Christi, nempe quibus omnes amoris mutui illecebræ convenirent, Perpetua Theandrica, caritas incomparabilis, tum Patris genitricem suam nobis donantis, tum Filii sanguinem & vitam nostræ salutis causâ prodigenter inter ingentia tormenta denique norma, quam discere aiebat, amare nimirum cogitando, cujus memoria ne mente unquam exiideret, dominus super pectore gestavit paupertinum signum Redemptoris à Cruce pendens habitu, at sine cruce, sive quod ipse in suo tanquam cruci clavis amoris illum affigi desideraret, sive quod molestiam & crucem majorem ferre. Atque gaudebat singulare illius in doloribus, plagisque gaudere hinc perpetua desideria vulnerum, adeò ut à capite usque ad pedes non nisi vulnus esse perciperet; sic enim generosissimus amator discerebat, non esse germanum Christi patiens amorem, qui imitationis illius avidus non esset, nec propro vitam nobis placidè fluere, & ne levi quidem cruciatu libatam, quando Christus ob oculos nostros versaretur.

cruce, plagis olim confectus & cruciatibus, ut nos à morte æterna assereret. Vita l. 2. c. 17.

Jacobus Merlohorstius, in supremo morbo, cum abessent, qui solarentur, icones Passionis Dominicæ libenter contemplabatur, quibus interiorem spondæ partem vestiebat. Quod si quis adstantium augere dolores magnitudinem incipiebat, ei placidè respondebat, longè mitiùs, quàm mereatur ipse, DEUM secum agere, hocque se beneficii loco numerare, quòd guttulam sibi delibandam amari Calicis propinaret, quem ipse felle & absynthio plenum esset bibiturus. Vit. c. 36.

P. Petrus Colnagus è Societate JESU sextâ quâque Feriâ in lignea cruce procumbens brevem capiebat somnum, contra Crucifixi imaginem in lectulo floribus ornato collocabat. Eadem die & quoties concionanti de Passione sermo fuit, acerbissimum in latere cruciatum, & letiferos in corde dolores sentiebat, haud secus ac si lanceâ vulneratus immane vulnus accepisset, crescebatque dolor pro magnitudine fervoris. Quod tormentum ipse velut insigne DEI munus impetravit, dum ad quendam Religiosum ex D. Benedicti Familia in silva habitantem, qui Christi patientis in corde dolores immensos experiebat, accessit, & ut eam sibi à Christo lanicam pariter obtineret, rogavit. Vita l. 2. c. 4.

Exempla Religionis erga B. Virginem.

I. Ut in hac etiam Religione præcellere alios studeat Sacerdos, non pauca sanè, nec leves ei rationes offeruntur. In primis quia, cum B. Virgo post Christum sit petissimâ causa & cooperatrix nostræ Redemptionis, meritò credunt, eam nihil magis desiderare, quàm ut opus hoc pretiosissimum suo effectu & fine non frustretur, atque adeò præ aliis diligere eos, qui suo conatu & labore efficere conantur, ut animæ talis fructus fiant participes, id quod Sacerdotes animarum curam gerentes potissimum faciunt. Deinde verò cum præ reliquis arduum sit opus cooperari DEO in salute animarum, atque adeò magna ad id fructuose, ritèque obeundum gratia requiratur, meritò hujus Sanctissimæ Virginis favor & intercessio ambitur, utpote quæ est my-

fici

stici corporis collum, per quod omnes gratiæ à Capite
 sto in reliqua Ecclesiæ membra derivari debent, ut adeo
 ritò S. Bernardus in s. de aquæductu ex hoc ipso capite
 cultum illius ferventem hortetur, dicens: *Totius medullarum,*
totius præcordiorum affectibus MARIAM hanc
remur, quia sic est voluntas ejus, qui omnia nos habet
luit per MARIAM. Quia verò hoc ipso, quòd Sacerdotes
 præ aliis Dæmonis animas perdere volentis conatibus
 opponant, & in cultu Mariano ferventes se ostendant,
 Dæmon fortiùs eos oppugnaturus est (uti S. Joannes in
 calypsi c. 12. prævidit, dicens: *Et postquam vidit Deus*
quòd dejectus esset in terram, iratus est in mulierem, &
sit facere præsum cum reliquis de semine ejus) facile
 paret, quòd novum iterum titulum, causamque habeat
 hujus potentissimæ Patronæ præsidium confugiendi, ut
 quam præ omnibus Sanctis timet memoratus Dæmon.
 S. Bernardus iterum in quod. serm. apertè indicavit,
Non sic timent hostes visibiles quasi castrorum multitudine
copiosam, sicut aërea potestates MARIÆ vocabuntur
patrocinium, exemplum. Fluunt, & pereunt sicut cera
facie ignis, ubicunque inveniunt hujus nominis reverentiam,
devotam invocationem, sollicitam imitationem.
 Unde justè sibi Sacerdotes applicare deberent præsidium
 Claudii Aquavivæ Societatis JESU Generalis adhortationem,
 quâ suos ad Cultum Marianum sequentibus verbis
 adhortatus: *Altera res, quâ si minima nostra Societas*
& Congregatio Sacerdotum) nitatur, fore confido, ut
DEI est beneficentia) etiam atque etiam in dies efflorescat
est præcipua quadam Religio ac pietas erga Sanctissimam
Virginem MARIAM. Ea namque cum Parens fuerit
 qui omne calum, omnemque naturam molitus est, verè
 proprie, ut ait Damascenus, in res universas Hera ac
 na nomen & jus adeptæ est. Itaque velim in omnibus
 ac temporibus, siue publicis Societatis, siue propriis Societatis
 rum, præstanti quâdam veneratione, ac singulari fide
 qua nullam vereatur repulsam, ad hoc laborum omnium
 sollicitudinum refugium supplices accurramus. Equum
 dum mecum reputo, quanto devotionis affectu hanc calum
 ginam complexi sint, quantumque ex ejus pio & assidue

ad omnem profecerint sanctimoniam multi Sancti Viri,
 ac privatim S. Ignatius, quantam rerum nostrarum spem
 ac tutelam in hac velut arce collocarint, magno teneor stu-
 diis, ut & nos eam propensissimis animis atque obsequiis pro-
 sequamur, deprecantes, ut ipsamet deprecante hac pietas
 velut suavissima nardus nostris mentibus innascatur. Cer-
 te si spectemus Desipara Virginis dignitatem, auctore DEO,
 in tam illustri, excelsoque loco sitam, ut per seipsam & Re-
 ventionem, & admirationem moveat; siue beneficiorum illius
 nos magnitudinem, quibus gratiam, quam possumus, re-
 ttere fas est; siue inopiam ac mendicitatem nostram, quam
 prius tam salutaris patrocínio sustentemus, potiora semper
 erantes in posterum, hac, inquam, omnia si spectemus, ea
 que, quam maximas à nobis & honoris, & amoris significa-
 tiones erga caelestem hanc Præsidentem & Custodem nostra salu-
 ta exoptant. Quatuor proin vel quinque actibus hæc Re-
 ligio erga SS. Virginem demonstranda est.

II. Primus actus est, ut magnam de illius dignitate &
 potestate æstimationem concipiat Sacerdos, quò major enim
 hæc æstimatio fuerit, eò major quoque exurget amor ac fi-
 ducia ad illam. Hæc porro æstimatio in duobus præcipue
 objectis concipienda est, nempe ut eam in gratia & meritis
 omnes Sanctos longissimè superare credamus, sic enim clarè
 Hieronymus in l. de Assumpt. indicavit, dicens: *Cæteris*
virginibus per partes præstatur gratia, MARIÆ verò se to-
tam infudit gratia plenitudo, qua fuit in Christo, quanquam
aliter & aliter, quia in Christo fuit plenitudo gratia tan-
quam in homine personaliter definito, in MARIA verò ut
in templo singulariter consecrato; in Christo sicut in capite
effluente, in MARIA verò sicut in collo transfundente.
Hæc si diligenter attendas, nihil est virtutis, nihil splen-
doris, nihil gratia & candoris, quod non resplendat in Vir-
gine gloriosa. Dein verò eadem æstimatio exigit, ut firmis-
 sime credat Sacerdos, hanc potentissimam Patronam & pos-
 se & velle juvare, uti præclare advertit S. Bernardus, dicens:
inhibentem sic potest potestatis ejus, vel pietatis commendare
agnitudinem, nisi fortè aut non creditur DEI Filius ho-
norare Matrem, aut dubitare quis possit in affectum cari-
tatis transisse MARIÆ viscera, in quibus novem mensibus
 Instruct. IX.

ipsa, qua ex DEO est, caritas corporaliter requievit. Cuius geminæ æstimationis præclara exempla varii Sacerdotes bis reliquerunt.

S. Hieronymus tantam de dignitate hujus Virginis estimationem concepit, ut in s. de Assumpt. in hæc verba erit: *Quid nos tantilli, quid actione pusilli, quid in ejus diebus referamus, cui, etiamsi omnium nostrum membra serentur in linguas, eam laudare sufficeret nullus; enim celo est, de qua loquimur: abisso profundior, cuius des dicere conamur. Si calum te vocem, altior et: trem Gentium, precedis: si formam DEI appellem, existis: si Dominam Angelorum, prima esse probatur. ergo de te dignè dicam?*

S. Bonaventura in Speculo B.V. ut suam de hac SS. gine opinionem aperiret, *Ipsa est, inquit, quâ majorem re DEVS non potest; majorem facere mundum potest DEVS majorem Matrem, quàm Matrem DEI facere non DEVS.*

S. Anselmus in serm. de Concept. V. *Nihil, inquit, Domina, æquale est, nihil comparabile; omne enim est, aut supra te est, aut infra te; quod supra te est, DEVS est; quod infra te est, omne, quod DEVS non est.*

Laudandus hoc in genere præ aliis est P. Franciscus rez insignis Societatis JESU Theologus, qui in publicademia fuisse probavit, B. Virginem in dignitate ac merito superare omnes Sanctos Homines & Angelos, qui sunt vel fuerunt. Et verò etiam quàm grata fuerit sanctæ Matri hæc oratio, ipsamet ostendit, dum P. Martino rez itidem Societatis JESU Religioso gratias egit, quod memorato Patri Suarez author fuerit suo consilio & honoris ut hanc quæstionem eatenus non auditam eventilaret.

III. Alter actus est, filialis fiducia nullam timens fam; ad quam S. Bernardus l. de aquæductu his verbis loquitur: *Modicum illud, quod offerre desideras, gratiosissimè, & omni acceptione dignissimè MARIÆ manibus tradendum tradere cura, si non vis sustinere repulsam.* ut S. Anselmus c. 6. de excell. Virg. loquitur, *Velocior est salus memorato nomine Virginis, quàm invocatio ejus Filii; non quòd ipsa major & potentior sit (nec est)*

esse magnus & potens est per eam, sed illa per ipsum.) Verum quia etsi merita invocantis non merentur, ut exaudiantur, merita tamen Matris intercedunt, ut exaudiat. Unde merito quamplurimi Sacerdotes ingentem erga hanc Auxiliatricem fiduciam conceperunt.

S. Augustinus fiduciam hanc suam in l. 37. de Sanctis per hæc verba declaravit: *Toto mentis affectu beatissima Virgini nos intercessionibus committamus omnes, ejus patrocinio omni nisu imploremus, ut, dum eam obsequio frequentiam in terris, ipsa nos sedula prece commendare dignetur in caelis; neque enim dubium, qua meruit pro liberandis proferre precium, posse plus omnibus, liberatis impendere suffragium.* Quam proinde cum Filio in cruce fixo ardentibus precibus compellans, tantâ mentis implebatur dulcedine, vix ut avelli ab alterutro posset, ideoque in hæc inædum verba erumperet: *Possum in medio, quo me vertam, nec scio; hinc pascor à vulnere, hinc lactor ab ubere.* Virg. c. 32.

S. Bernardus in serm. quod. pariter suam fiduciam exprimens, *Filii, inquit, hæc peccatorum scala, hæc mea maxima fiducia, hæc tota ratio spei mea.* Unde & alios ad firmam fiduciam exhortans, *Si criminum immanitate turbatus, conscientia faditate confusus, si iudicii horrore perterritus, si barathro desperationis absorptus es, MARIAM comita, MARIAM invoca, non recedat à corde, non recedat à ore.* Et ne dubitaret quis de exauditione precum, alibi loquitur: *Ille solus, ô Virgo beata, sileat laudes tuas, quæ fideliter invocatam senserit unquam in suis necessitatibus sibi defuisse. Et quid mirum, si invocata adest, quam non vocata præsto est?*

S. Franciscus Xaverius quàm magnam haberet fiduciam in hanc Patronam, triplici in occasione ostendit. 1. Quando in Meliaporâ inter verbera Dæmonum assiduò clamavit: *Domina, opitulare, Domina non opitulaberis?* 2. Quando in hora mortis illud assiduò ingeminavit: *O Mater DEI, memiso mei.* 3. Quando in Catechesi tradenda B. V. opem possum implorare consuevit. Bourghesius c. 6.

Alanus de Solmini hæc Episcopus B. Virginis hujus tutelæ torum commisit, omnésque ad id faciendum instigavit.

vit, asserens, hanc devotionem esse plenam consolationem
viamque cuius salutem suam consequendi securissimam
quâ necessitate premebatur, ad eam tanquam ad Africam
quoddam securissimum confugiebat, quia, aiebat, potentia
ejus est incredibilis, nec minor est ejus nobis succurrere
voluntas. Vit. l. 3. c. 20. Ubi etiam additur, quod, cum
ligiosum quendam ad pœnitentiam ob delicta agenda
elusum, in rabiem propè versum comperisset, miserum
commotus, ad eum properè se contulerit, & in genua
mittens, brachiâque expandens dixerit: Mi Frater, con-
giamus ad piissimam Matrem nostram, dicamus unum
Regina brachiis expansis, quod cum alter licet difficul-
tasset, adeò immutatus est, ut in terram corruens, & ut
mè lacrymans dixerit: Sufficit, Pater, sufficit, totâ viâ
in pœnitentia perseverabo.

P. Franciscus Suarez in suis necessitatibus & dubiis
per ad B. Virginem recurrerebat, eique nodos difficultatis
velut consultandos & explicandos, facta prece, proponebat.
Bourgh. c. 20.

P. Thomas Sanchez inter cætera sua norata pia scribere
Omnis mea cura & sollicitudo erit SS. Sacramentum,
Crucifixus, & Virgo MARIA, ad quam ut Matrem in omni-
bus necessitatibus, difficultatibus, studiis que recurrere
eam DEO gratias agam pro quovis opere facto in obsequium
DEI; per eam veniam precabor pro quovis defectu admittendo
per eam illos DEO commendabo, qui mihi molestias
quam exhibuerint. Bourgh. c. 20.

P. Alphonus Vera è Societate JESU, si quid cum
quorum confessiones audiebat, efficere volebat, tantum
Virginem rogabat, & mox, quod voluit, confitentibus
petravit. Annæ Castell. 1597.

P. Bernardus Colnagus tenebat Romæ in cubiculo
ginem Deiparæ, antiqui operis, lapideam, & subfusa
hanc suam aiebat nigellam, neque ad illam velut unquam
cordis sui asylum perfugit unquam, quin, quod impetrare
volebat, auferret. Sed & frequenter literas ad B. Virginem
scribebat, easque aræ alicui ejusdem Matris imponebat
plerumque ab ea responsum obtinebat. Vita l. 2. c. 5.

IV. Tertius actus est imitatio SS. Deiparæ, nam, quod

de Sanctis in communi S. Augustinus dixit: *Tunc veraciter pro nobis Sancti intercedunt, quando aliquid in nobis de suis virtutibus recognoscunt*, hoc etiam B. Virgini jure applicari potest; unde S. Bernardus, cum ad fiduciam erga ipsam concipiendam fuisset hortatus, mox addidit: *Vt imitres orationis ejus suffragium, non deseras conversationis exemplum*, id quod non pauci iterum Sacerdotes suo exemplo docuerunt.

S. Hieronymus, quanti faceret hanc imitationem, sequentibus verbis in s. de Assumpt. ostendit: *Igitur dilectissimi, amate MARIAM, quam colitis: colite, quam amatis: quia tunc verè colitis, & amatis, si imitari velitis ex corde, quam amatis.*

S. Ambrosius simili ratione suam de hac imitatione æstimationem aperiens, *Sit nobis*, inquit l. 2. de Virgin. *tantumquam in imagine descripta Virginitas, vitæque B. MARIÆ, in qua velut in speculo refulget species Castitatis, & formæ Virtutis. Hinc sumatis exempla vivendi, ubi tanquam in Exemplari Magisteria expressa probitatis, quid corrigere, quid fugere, quid tenere debeat, ostendunt.*

Petrus Poterius non ignorans, ut Author vitæ l. 2. c. 20. fol. 516. scribit, similitudinem esse potentissimum illicium ad amorem sui procurandum, omni studio efficere conabatur, ut, quam ipse in imitanda Deipara rationem tenuisset, etiam commissis curæ suæ Monialibus persuaderet, hinc sic eas aliquando alloquebatur: *Historiæ nobis referunt, gloriosam Virginem ad miraculum usque pulchram fuisse, conitari oportet, ut tales, qualis illa fuit, vos quoque sitis, non quidem ut transitoriam venustatem, quæ mundo ingens detrimementum affert, possideatis, sed in animæ pulchritudine similes illi evadatis.* Quærenti verò, in quo consistat hæc pulchritudo? respondebit S. Augustinus, eam in amore JESU consistere, hanc grandium animarum esse pulchritudinem, amare JESUM, DEUM Hominem, de eo libenter verba facere, nunquam defatigari in auscultandis iis, qui de eo loquuntur: amare, quod ipse amat: & odisse, quod odit. Nunquam vos magis Mater diliget, quam si multum ejus Filium diligatis.

V. Quartus actus est purus & constans cultus persequia varia in honorem hujus sanctissimæ Virginis persequitur. *amor enim otiosus non est, teste S. Gregorio, sed operatur magna* (in honorem scilicet, & beneplacitum amati) *si est, si operari renuit, amor non est.* Hinc tam præclara non Sacerdotibus Deiparam sincerè amantibus exempla sunt lieta.

S. Gerardus Episcopus, si quis reus ab ipso veniebat per nomen Matris Christi, mox lacrymis perfundebat & eundem in gratiam humanissimè recipiebat. *Sicuti* Sept.

Alexander Alensis Doctor insignis Ordinis Seraphicum cum vovisset, se nihil, quod amore Virginis peteretur gaturum, rogatus à quodam Fratre, ut Ordinem PP. rorum ingrederetur, mox ingressus est, & ibidem sanctè vixit. S. Antoninus p. 3. hist. tit. 24. c. 8. §. 1.

Alanus de Solminihac quotidie Coronam hujus sanctissimæ Virginis devotè recitabat : Sabbatis omnibus in honorem Missam dicebat : parvum illius Officium nunquam intermittebat : singulis diebus vesperi Famulum ad dicendas Litanias convocabat : eam nunquam quam piam Matrem appellabat : Hospitale Pauperum firmorum sub ejusdem nomine & patrocinio fundabat. l. 3. c. 20.

P. Petrus de Anasco è Societate JESU singulis Sabbatis ad honorem sanctissimæ Virginis jejunavit, fastusque quoties id fecit, præcipuum aliquod beneficium impetravit. Bourgh, c. 20.

P. Sebastianus Barradius è Societate JESU, non peritur ullam ejus imaginem esse neglectam, aut loco honesto asservari ; unde si fragmenta in ambulacro invenisset, reverenter sublata in Breviario suo ponebat. Vita præfixa.

P. Balthasar Alvarez, cum aliquando in oratione periret, Dæmon ei aperte dixit : Remitte tu, & ego te (à tentationibus scilicet, quibus ipsum vexaverat) præcipuum ut istam devotionem dimittas, quam habes in Matre quæ MARIA appellatur. Vita c. 26.

P. Desiderius Colinus, cum in phrenesi constituto aliquid valde molestum imperatum fuisset, postquam, ut amorem Virginis id faceret, rogabatur, mox paruit dicens: Absit, absit, ut ego Matris meae causa nolim obtemperare. Annuz Soc. 1609. fol. 615.

VI. Quintus actus est Mariani honoris & devotionis procuratio, tum in Concionibus & Carechismis, tum in privatis congressibus & colloquiis alios ad hanc devotionem incitando; eum enim Sacerdotes, teste Christo, sint lux mundi, merito lux eorum & adhortatio sic lucere debet, ut Auditores glorificent non Patrem duntaxat, sed Matrem etiam, quae in caelis est, sic enim sperare poterunt, in se verificatura iri, quod Eccl. 24. dicitur: *Qui me elucidant, vitam aeternam habebunt.* Quo in genere non defunt iterum variorum Sacerdotum insignia exempla.

S. Vincentius Ordinis Praedicatorum tanto amore & devotione ferebatur in hanc Virginem, ut nunquam concionaretur, quin aliquid in ejus laudem diceret. Ferd. Castigl. in vita.

S. Franciscus Borgias, ut ejusdem Virginis honorem dilataret, imaginis à S. Luca depictae quamplurima exempla à praestanti Pictore depingi curavit, & per varias Provincias distribui jussit. Bourgh. c. 23.

P. Jacobus Laynez secundus Societatis JESU Generalis, etiam quartana febris laboraret, tribus tamen horis in Concilio Tridentino pro asserenda Virginis immaculata Conceptione peroravit. Bourgh. c. 8.

P. Alphonsus Salmeron unus ex primis decem Sociis S. Ignatio adjunctis, singulis Quadragesimae Sabbatis de laudibus & cultu sanctissimae Virginis concionabatur, magnam cum admiratione Populi, & honoris Mariani incremento. Ribad. in vita.

P. Franciscus Costerus è Societate JESU ad honorem Deiparae promovendum primus in Provinciis, quibus praefuit, Sodalitates instituit, iisque Leges condidit. Bibl. Soc. in c. 19. Ind. §. 9.

P. Benedictus Fernandus itidem è Societate JESU omnia sua Scripta B. Virginis honori dedicavit, nec ullam praeter, vivit lectionem, quam ejus encomiis non ornârit. Ibid.

P. Franciscus Turrianus Festum Præsentationis à P. quibus
expunctum, eruditissimis suis Scriptis restitui curavit, utroque
ut gratum sibi fuisse hoc obsequium ostenderet, eidem
travit, ut eodem die vitam suam feliciter finiret, Ibiq.

Exempla Religionis erga Sanctos.

I. Ad hanc Religionem erga Sanctos Sacerdotibus
nerandam non parùm conducet discursus à P. Petro
super hac materia factus, qui, ut l. 2. vit. c. 6. legitur,
bat pietatis esse Christianæ, quosdam sibi è Sanctorum
deligere, quos præ cæteris venereris, & colas, & quibus
votis, optatisque confugas; nec enim Majestatis esse
næ, quamquam possit, omnia, quæ petimus, æquè per
per Beatum quemlibet largiri. Quocirca in rogandis
pellandisque Cælestibus, & eorum Natalibus celebra
habendam esse cujusque rationem, & ad cujusque
dona divina, quibus & hîc à DEO auctus, nobilitatus
& illic DEO potitur ac fruitur, petitionem nostram
commodandam; nec enim hunc à Sanctis DEUM colle
suum quisque Creatorem cum universis Hominibus com
nicatum velit; quippe alios alium, dum hanc vitam
rent, tenuisse cursum: alios aliis decoratos fuisse
bus, & velle ea maximè vigere, per quæ ipsi DEUM
lutem invenerit. Nec sine DEI cecidisse consilio, ut no
dem omnes benefactis ac rebus gestis, nec eadem vitæ
sanctitatis gloriâ flourerent, quamvis nec ipsi exigant,
hîc ipsi DEUM honoris cultu, laudisque coluerint, et
is à nobis sine varietate colatur. Quinam autem ex
Sanctorum numero à Sacerdotibus colendi sint, relin
dum proprio potiùs cujusque arbitrio videtur, quam
assignatione definiendum, cum varias in diversis ad
inclinaciones advertamus, & alios quidem ad S. Caro
Borromæum, vel S. Franciscum Salesium, aut S. Phil
Nerium, ut qui in id toti incubuerunt, ut spiritum Pat
lem penè emortuum, verbis, exemplis, constitutionibus
precibus resuscitarent, alios ad Apostolorum Principes
rum & Paulum, alios ad alios Sanctos Sacerdotes magis
elinari experiamur. Satis ergo erit varia exempla at
quæ

quibus demonstratur, quanto studio Sacerdotes quidam Patronos à se electos venerati sint.

S. Augustinus præcipuo in honore semper S. Stephanum habuit, in cuius honorem templum extruxit, ejusque Corporis reliquiis illud exornavit, eò quòd plurima tribuerentur beneficia illum invocantibus, ut in vita illius l. 3. c. 31. refertur.

S. Silvanus Archiepiscopus in Nazareth S. Hieronymo devotus erat, ut, quidquid faceret, DEI nomen, & S. Hieronymi præmissum invocaret. Spec. Exempl. V. diffamare. c. 7. ubi etiam, quàm potenter ab hoc Sancto defensus sit, narratur.

S. Ignatius Lojola peculiari semper affectu & honore S. Petrum Apostolum prosequatur; hinc ab eodem apparente morbi depulsi, simulque conversionis Religiosæ beneficium accepit. Sed & alios Sanctos studiosè venerari, & invocare consueverat, hinc non semel illi eidem apparuerunt, maximè quando Constitutiones scribebat, quo tempore sic eos aspexit, ut ipse modum, quo eos viderat, explicare se posse negaret. Gloria S. Ign. c. 4.

S. Franciscus Borgias, ut Divorum cultum exstaret, aufereretque, Romæ in æs incisas, & affabrè sculptas imagines in omnes Provincias misit. Ipse verò Sanctorum reliquias & imagines religiosè venerabatur, splendidèque ornari curaverat, afferens, nusquam gemmas, aurum, argentumque dignius impendi, quàm in Authoris DEI, Divorumque cultum. Vita l. 4. c. 4.

S. Carolus Borromæus maximè æstimabat venerationem Sacrarum Reliquiarum, quarum varias translationes solemnissimè celebravit, elevando eas ex locis indecentibus ad monumenta magis conspicua & novis modis, ritibusque similes celebritates exornando, quo in fidelibus Populis magnas reverentiæ affectus erga tam pretiosa pignora accenderetur. Atque hâc ratione revixit in animis Populi memoria diversorum Sanctorum, qui antè in profundæ oblivionis tenebris sepulti jacuerant. Compend. vit. c. 19.

Alanus de Solmini hac Episcopus Sacra Divorum Lipsana velut thesaurum præstantissimum singulari studio venerabatur, nec ad ea accedebat propiùs, quàm summa cum reverentia.

rentia. Primum suam Diocesim lustrans, omnes in ea
quias visitavit, & si de earum veritate certus esset, ju-
ut cum decencia & veneratione super mensas belle
cultui Fidelium proponerentur, nec ab alio, quam Sa-
te superpelliceum induto in locis commodis cultoribus
reponerentur. Episcopis inter Sanctos relatis mirum
erat, imitationi virtutum eorundem Episcoporum tan-
qui cultus, ut nonnemo è Patribus ait, est præstantior
super omnes autem maximam gerebat devotionem
Carolus Borromæum, verissimum Pastorum speculum
jus vitam fidelissimè in se exprimere, suasque ad
illius normam exigere studuit. Vita l. 3. c. 20.

P. Petrus Faber in adeundis Oppidis vel Urbibus
los, Sanctosque Tutelares eorundem familiari quadam
servantia, & fiducia alloquebatur, suasque cum iis
& civium agebat, eò quòd interiore quodam, eoque
stri admonitu senserit, cælestium omnium tantum
gia, ut vel unius præsidium plus efficacitatis habeat
rigendos hominum mores, quam cunctorum edicta
industriique conatus. Vita l. 2. c. 5. & 6.

Petrus Forerius Canonicus Regularis & Parochus
tanquam summi Monarchæ Aulicos aspiciebat, & veneratur
ad hos tanquam asyllum securissimum confugiebat, eos
sui Domini servos diligebat; reverebatur tanquam Ju-
colebat ut totidè Dominos, tamq; frequenter amoris
stimulis ad eosdem invisebat, ut absque hyperbole dici
ejus conversationem crebrius cum Beatis, quam cum
libus in terra fuisse: quam familiaritatem ut aliis etiam
suaderet, dicere solebat, mortalium utendo familiarita-
mendum esse, ne eorum vitia per oculos ad animam
trent, & induantur, at in conversatione cum Beatis
hunc timorem exulare, cum omnia in eis imitanda
pote sancta & perfecta. Peculiari tamen studio ac devo-
venerabatur Divos Basilium, Joannem Chrysostrum
colaum, Bernardum, Epurium Patrociæ suæ Patronum
bertum, & Ignatium Lojoram, quibus tam fidenter
negotia communicabat, ut ea fidentia verè in famili-
rem transiverit. Divus tamen Augustinus ei erat electis-
millibus, ejus magni consilii Angelus, ejus Oraculum

in omni casu tam ingenuè consulebat, quàm infans ad Patrem se conferat, sique verum est dicere: Devotio est imitatio, quem colimus, videbatur nihil ampliùs addi posse devotioni, quam in incomparabilem Doctorem gerebat, posteaquam vix possibile est majorem inter utrumque similitudinem reperiri, uti fusiùs author vitæ l. 2. c. 20. ostendit.

P. Bernardus Colnagus è Societate JESU Custodem suum Angelum frequenter ad spectabili forma præsentem habuit, æque ad illius Angelicam oris, corporisque siderei compositionem suos ipse gressus, motum, vultusque habitum ex modestiæ legibus conformare didicit: hunc in rebus arduis consulere, negotiorum, consiliorumque participem facere: hoc divini amoris flammam mutuare, constitutis horis ad surgendum è lecto excitari, ad orandum, dandamque literis operam, legesque ex amissi servandas incitari solebat: quidquid denique ageret, diceretve, ad majorem DEI gloriam referre doctus, raro admodum beneficio, quoties vel in levissimo levis etiam culpæ periculo versabatur, non perfuntionè moneri consueverat. Inter Cælites verò reliquos præcipuè D. Petrum, D. Thomam Aquin., D. Bernardum, D. Vincentium Ferrerium, D. Ignatium Lojolan, D. Antonium de Padua, D. Franciscum de Paula, & D. Agatham colebat, & amabat, eorumque non magis amator Religiosus, quàm imitator strenuus, virtutes sibi vitæ, moribusque exprimendas à primis etiam annis sumpserat, nihilque in eorum rogatus gratiam non faciebat, suavissima cum illis colloquia miscere solitus, & vel in ipsa mensa iisdem panis frustula cruce signata dicare. Amicis quoque aut quibuscunque demum aliis, ubi ubi se ferebat opportunitas, verbis disertissimis minorum Cælitum amorem, religionemque copiosè ac graviter suadebat. Vita l. 2. c. 7. §. 7.

P. Petrus Canisius, quemadmodum qui vulgo ad cuiuspiam gratiam tendunt, per ejus propinquos ac necessarios facile aditum sibi aperiunt, ita sibi agendum statuebat cum DEO, sanctaque Deipara, ut cum illarum Parentibus: deinde cum Sanctis, apud quos præcipua singularum earum tutela esset, tanquam cum Fratribus & Sororibus: denique cum Angelis cuiusque Custodibus, velut cum Pædagogis ac Magistris. Multum autem in Custodibus Hominum exorandis Ange-

Angelis reponerat, quod multifariam ii præparare, quæ cum agendum est, animos, vimque inimicorum & opprobriorum arcere possint ac vincere; unde ubi primam in Religionem aliquid aut Regnum perveniebat, mox Præbiter, eorum locorum Archangelos & clariores apud eas Genitorum venerabatur Sanctos, & invocabat, ut & Incolis, & sibi tantis boni, propitiisque vellent, dum inibi legatione profunderetur. Ex quo instituto facillè consequeretur, ut inter Superos magis, quàm inter mortales habitaret, & agendas res non modò suavitas, & quidam quasi floridæ virtutis succus non elanguesceret, sed etiàm vireret pulcherrimè & effloresceret pabulo ex ipsa actione petito, quæ sanctissima beatarum mentium, quæ simul in ministerio humanae salutis missæ semper vident faciem Patris, humana tarditas patitur, imitatio. Vita l. 3. fol. 346.

P. Cosinas Alamannius supputato Sanctorum quotquot invenire poterat, semel saltem ad cujuslibet rem Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitabat. Bibliotheca script. Soc.

Exempla Obedientie.

I. Quantopere hæc virtus, quæ nihil aliud est, habitus inclinans ad omnia Superiorum iussa celeriter ac pariter exequenda, necessaria sit Sacerdotibus, clarè ipsius Christi testimonio Jo. 15. dicentis: *Manete in me, ego in vobis: sicut palmes non potest fructum ferre nisi in ipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. Ego sum vitis, vos palmites: qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, quia sine me nihil potest ferre. Quid verò sit manere in illo, paulò post indicat dicens: Manete in dilectione mea. Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea. Cùm autem idem Christus Luc. 10. de Superioribus dicat: Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit: facillè colligitur, per obedientiam præcipuè Sacerdotem manere in Christo, adeò fructum ex suis functionibus sperare non posse, nisi perfectam suis Superioribus Obedientiam præstare diligeret, quod suo damno expertus est P. Melchior Nunnius*

provincialis, qui in Indiam primùm, postea ad Sinas Evangelii causa profectus, nullum ferè aut exiguum fructum fecerat, cujus causam Historia Societatis JESU l. 15. n. 134. & Genes. n. 87. non aliam fuisse indicat, quam quòd ier illud Superiorum nutu, sed suæ pietatis, Sociorum & Proregis pro impulsu susceperit. Ut adeò meritò quivis Sacerdos applicet sibi possit verissimam illam pii Authoris sententiam in Causa Persona prolatam l. 3. c. 13. *Fili, qui se subtrahere ab obedientia, ipse se subtrahit à gratia; & qui quaquam (per proprium judicium) habere privata, amittit communem, communem scilicet benedictionem, & fructum, qui DEO obedientibus dari consuevit juxta promissionem in primo Psalmo factam, dum dixit: *Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, sed in lege Domini voluntas ejus. Et tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo, & folium ejus non defluet, & omnia, quaecunque faciet, prospera erunt.* Porro tres præcipuè actus sunt, qui à Sacerdote quoad hanc virtutem requiruntur.*

I. Primus est, ut Superiores suos non ut Homines, sed DEI vicarios ejus Personam sustinentes aspiciat, ideòque omnem illis honorem & reverentiam exhibeat; quemadmodum S. Paulus ad Eph. c. 6. monuit, dicens: *Servi, obedite Domino carnalibus cum timore & tremore in simplicitate cordium vestri sicut Christo, non ad oculum servientes quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi, facientes voluntatem DEI ex animo, cum bona voluntate servientes, sicut Domino, & non hominibus, scientes, quoniam unusquisque quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet à Domino; id quod non pauci Sacerdotes egregiè observârunt.*

S. Franciscus Xaverius S. Ignatium velut Superiorem suum adeò venerabatur, ut nomen illius à literis præcisum in reliquaria theca inclusum collo circumferret, literasque ad ipsum datas flexis interdum genibus exararet. Sed & Episcopos, eorumque Vicarios adeò venerabatur, & tam perfectè obediebat, ut nihil sine eorum autoritate tentare præsumeret. Vita l. 6. c. 8.

S. Franciscus Borgia non tantùm S. Ignatii jussa ad unquam expediebat, sed etiam Fratri Coadjutori Michaëli Mar-

co, qui ei Comes à S. Ignatio additus fuerat in iis, qua letudinem concernebant, exactissimè obediebat. In Q. reali secessu lapides, calcem, & ligna ad aedes constructas portare iussus tam libenter & expedite paruit, ac si illius vocem audivisset. Vita l. 4. c. 3.

Alanus de Solminihac quamdiu Abbas fuit, regimini Directoris perfecte se subiecit, cuius etiam vocem audi- vit velut à DEO missam, nihil nisi prius ab ipso præcep- agens, quin & ipsam inedia, aliásque mortificationes scribi sibi curans, nec, quod præscriptum erat, ullo modo transgrediens. Quamdiu morbis conflictabatur, Medicis sequentissimum se præbebat, sumens, quicquid præscri- sent. Præterea illi Principis Apostolorum monito- c. 2. *Subiecti igitur estote omni humana creatura DEVM, sive Regi quasi præcellenti &c.* fideliter obsequi obedientiam erga Reges etiam, & Provinciarum Gubernatores exercuit, eorum mandata non minùs promptè obsequens, quàm fideliter exequens. Vit. l. 3. c. 17.

P. Petrus Faber ad nutum obediebat cuicumque Superiori, volens Subditos non considerare mala in Superioribus, sed sola bona, ut sic eos ex animo possent honorare. Imò si viderent Superiores longè à virtute abesse, eò acriùs emendari vellet, ut ipsi se divini amoris, timorisque respectu in statu perficerent, diligentiam, fidelitatem, alacritatem obsequii, ita demum, ubi gratos se ipsi DEO effecerint, dignam obedientiam fore, quibus etiam boni Præsides concedere solent. Vita l. 2. c. 27.

Petrus Forerius, ut perfectiùs obedientiam exerceret, etiam Pueros, quos instruebat, suos Dominos, etiam venerabiles appellabat, dicere ante lectionis initium solent, jubete Domini, ut me tegam: jubete, obsecro, ut me regam.

III. Alter actus est, ut Sacerdos cum magna celeritate & integritate exequatur omnia, quæ à Superioribus fuerint imperata: nam, ut rectè S. Bonaventura c. 4. Spec. notat, *Bonus Obediens Verbum non exspectat, ubi de voluntate Superioris constiterit; illum, inquit, ego optimum Obedientiam gradum dixerim, cum eo animo opus recipitur, quo respondetur, adeoque ex voluntate jubentis intentio pendet.*

quem gradum Sacerdotes sat multos assecutos fuil-
 sequentia exempla demonstrant.

Christus, ut exemplo suo ad obedientiam nos excitaret,
 humiliavit semetipsum, obediens factus usque ad mortem
 crucis; unde meritò S. Bernardus hom. 1. super Missus. hoc
 exemplum considerans exclamat: Erubescere superbe cinis:
 DEUS se humiliat, & tu te exaltas? DEUS se hominibus sub-
 iicit, & tu dominari gestiens hominibus, tuo te præponis Au-
 g. 1.

Mirabilis quoque jam à principio ortæ Ecclesiæ Aposto-
 licæ fuit obedientia. Nondum enim Christum miracula
 potentem conspexerant, nondum cælestis regni retributio-
 nem per illum futuram audierant, & tamen statim, ut eos
 secuti sunt, relicto omnibus eum secuti sunt.

S. Thomas Aquinas, cum semel Bononiæ in cœnobio
 ambularet contemplationi intentus, Frater quidam alterius
 cœnobii, qui sanctum virum non noverat, à Priore petiit,
 liceret ipsi cum Fratre, qui primus ei venisset obviam,
 quædam expedienda negotia egredi in urbem. Priore an-
 te, ante omnes incidit in S. Thomam, dixitque ei: Fra-
 ter, Prior iussit te mecum ire. Mox præeuntem Fratrem Vir
 sanctus sequitur. Sed cum ille iret festinantius, non potuit
 eum assequi. Itaque non rarò ab illo arguebatur, sed Vir
 sanctus humiliter se excusabat. Ut autem Cives viderunt
 virum parvi momenti Fratrem sequi, existimabant
 errorem fieri. Accedunt igitur ad illum Fratrem, indicant-
 e, quem virum post se ducat. Tum ille ad S. Thomam
 reversus obnixè rogavit, ut veniam daret suæ ignorantie.
 Cives autem cum multa reverentia virum DEI compellantes
 interrogabantur, cur adeò se abjicere voluisset? at ille, Mo-
 ralis, inquit, Religio sanctæ obedientie studio perficitur,
 quia homo homini se subicit propter DEUM, quem admo-
 dum DEUS ipse se hominibus causa salutis humanæ submi-
 t. Harz 7. Mart.

S. Bernardus, ut suam in obedientia præstanda prompti-
 tudinem ostenderet, etiam post mortem, cum Abbas ei præ-
 cepit, ut à miraculis patrandis cessaret, ne per concursum
 hominum divina officia impedirentur, paruit, nullumque
 amplius

amplius miraculum patravit. Lyraus l. 1. apoph. S. Ignatius apoph. 12.

S. Franciscus Xaverius tam erat Obedientiæ studiosus, ut vix indicata S. Ignatii voluntate, quâ volebat, ut ad iter se parârit, nec minori alacritate suscepit. Ipse S. Ignatius ad eum obedientiæ confidebat, ut quibus eum ex India Romam revocabat, solam litteram calce adscripserit, non dubitans, quin ea sufficeret illud pari velocitate & alacritate, quâ Indiam ingressum rat, suscipiendum. Vita l. 1. c. 8.

P. Petrus Faber ad nuntium parebat S. Ignatio, licet ex suo ad locum imperatum discessu spem fructus & valetudinem primùm recuperatam læsum iri, enim, agebat, voto nos obstringi, ut ad salutem multorum nostru vocemus, sed ut Filii simus obedienter. l. 2. c. 27.

Alanus de Solminihac de seipso fatebatur, se neminem quidem in obediendo difficultatem sensisse, neque ginari sibi posse, quâ subito difficilis esse queat; prius moriturum, quàm id animo assecutus esset, non nesciret, quod plerumque opponitur; nunc vero eius amore se captum, ut etiam Episcopalem dignitatem defereret, si ea impedimento foret, quò minus obtineri posset. Vita l. 3. c. 17.

Petrus Canisius jam grandis natu senex, cuius (ut Petrus ait) laus in Evangelio erat; cuius vel conspectum nebant in beneficio plerique Catholicorum, & tanquam oraculo edita responsa accipiebant, intra septa domus velut unus è numero suas obibat vilissimorum officiorum vices, dormire, surgere, vesci, omnia demum ad altitutum, hoc est, legum ac Præsidum facere; intellectu nempe per eam, quâ plenus erat, Sanctorum sapientiam hanc virtutem humilitate junctam, esse maximè capax celestium donorum materiam, familiaritatis DEI consertricem, beata pacis, tranquillitatisque parentem, ac studium, rerum denique bene & feliciter agendarum firmum fundamentum. Vita l. 3. fol. 341.

De P. Julio Mancinello è Societate JESU scribit vitæ Au-
thor l. 2. c. 4. talem in eo obediendi promptitudinem & pro-
plicitatem fuisse visam, qualem non meminerit se in aliis
legisse, vel audivisse. Dicebat, ad obediendum Superio-
ri parvo vel magno, quisquis esset, non solum se relicturum
esse hunc vel illum locum meliorem, hoc vel illud offi-
cium, quod arrideret genio suo, sed etiam si in lustralibus
luminis jam salutis securus, imò si in cælo jam beatus, exi-
tum fuisse cum beatitudinis incertitudine, iterumque il-
lus, quò obedientia illum destinasset. Hinc se promptissi-
mam exhibebat in relinquendis pietatis officiis, & in operi-
bus caritatis, quæ alioqui interpolare, aut interrumpere vi-
deri peccatum posset. Ita Neapoli ex obedientia deseruit
munus excipiendi confessiones, & litandi in privato sacello,
quod propter privatam consolationem magis ei arridebat,
quam publicum templum; sed & Constantinopoli in Italiam
profectus est longissimo, difficili, & periculorum pleno iti-
nere, tamen illic res magnas pro gloria DEI efficeret, ac
crederet operam suam summè necessariam esse. Vita l. 2.
c. 4.

P. Balthasar Alvarez etiam difficillima, & vires suos propè
superantia opera, in quibus obedientia cum collocabat,
promptissimè acceperat, dicere solitus, ex quo DEUS posuit
Religiosum in aliquo statu vel munere, etiam cum profectu
eundem deducturum; quòd si illum plus oneret, quam ferre
possit, se ipsam onerare, quia in se suscepit, quòd velit supplere.
Vita c. 5.

P. Bernardus Colnagus pari promptitudine excurrere
quaeversum, sive Romam, Venetias, Mediolanum, mitte-
retur, sive ad quemvis ignobilem pagum vocatus esset. Ne-
que plus temporis morabatur post imperia Majorum, quam
quo schediasmata colligeret. Panormio Sortinum missus, in-
tra medie horæ spatium itinere se accinxit. Unum verbum,
quod unus addebat currenti alas, quod semper DEUM in
Moderatoribus agnosceret. In medio rerum cursu, fortu-
natisque successibus ad unicum Superioris signum vela aliò
revertebat, è scholis ad conciones; ab his ad scholas; modò
ad abjecta ministeria; modò ad sublimiores functiones
promptus & alacer, maximo Superiorum solatio, quia in
Instrud. IX. K qua-

quacunq̄ue necessitate ad omnia munia pro dignitate
da ex æquo idoneus & paratus. Vita l. 2. c. 6. §. 2.

IV. Tertius actus est, ut cœcæ obedientiam ex
studeat, & non solum idem velit, sed etiam idem
quod Superior, ejusque judicio subiciat suum, quoad
voluntas intelligentiam inflectere; etenim cum obe-
tia, ut rectè discurret S. Ignatius in aurea sua Episto-
la obed. n. 9. sit quoddam holocaustum, quo totus homo
ulla prorsus imminutione Conditori suo ac Domino per-
nus Ministrorum in caritatis igne immolatur, cum
eadem renuntiatio quædam integra, per quam omni
sponte decedit Religiosus, ut divinæ Providentiæ Su-
perioris ductu gubernandum ac possidendum ultro se addi-
cancipet, negari non potest, quin obedientia compo-
dat non solum executionem, ut imperata quis faciat, sed
libertatem, ut libenter faciat; sed etiam judicium, ut
cunq̄ue Superior mandat, ac sentit, eadem inferiori
& vera esse videantur, quatenus vi sua potest voluntas
ligentiam flectere, uti fieri posse ex sequentibus
Sacerdotum exemplis patet.

SS. Petrus & Andreas vocati à Christo, non hæsitantes
solliciti, unde viverent, non considerantes, quomodo
homines Prædicatores fieri possent, sine mora secuti
Christum. Marci c. 1.

S. Ignatius Lojola quanti faceret cœcæ hanc obe-
dientiam, ex eo facilè intelligi potest, quod dicere solent
cum, qui in obediendo voluntatem tantum, & non
pariter cum Superioris judicio conformaret, altero
pede in Religione existere, & plerumque in magna
moda incidere, & gravissimis perturbatæ conscientiæ
lis ac molestiis implicari, cum, ut Cassianus in con-
c. 11. rectè advertit, Nullo alio vitio tam præcipitem
lus Subditum pertrahat, ac perducatur ad mortem, quam
neglectis consiliis Seniorum, suo judicio persuaserit,
tionique confidere. Unde ipse S. Ignatius non raro
solebat, si Pontifex imperaret, ut in Ostiensis portu
cul Romæ sito in proximam, quam inveniret, navem
remis, & gubernaculo, veloque, imò & omnibus
vitam conservandam necessariis se conferret, man-

committeret, se id non solum prompto, sed etiam hilari animo facturum; cumque primarius Dominus, qui id assererem audierat, admirans diceret, quæ hæc prudentia foret? respondit ipse, prudentiam non in Subdito, qui imperium requirit, quam in Superiore, qui imperium dare debet, requirit. Vita l. 5. c. 4.

S. Lambertus Trajectensis Episcopus cum invidorum iniquitate Episcopatu motus ad Monasterium Scabolanense transfugisset, Monachalem servans vitæ modum, & nocte quadam ad orandum è lecto desiliens, strepitum percusso pedibus pavimento fecisset, & Abbas indignè id ferens iussisset, quisquis hujus culpæ reus esset, continuo ad Crucem extra Monasterij septa sub dño stantem exiret, nec ante diei crepusculum reverteretur, mox nudis, ut erat, pedibus, & ciliis tantum indutus abiit, & licet ob brumæ tempus ferè extinctus, ibidem mansit, donec à Monachis semivivus repertus, & in Monasterium reductus est. Beyrlinck Obedientia, fol. 5.

Atanus de Solminihac Episcopus quidquid à summo Pontifice proveniret, cæcâ quâdam obedientiâ excipiebat: Si Papa agebat, aliquid loquitur, haud opus est alio, quam submissione & obedientia, excluso omni penitus examine, & rationum investigatione. Vita l. 3. c. 17.

P. Petrus Canisius hortabatur, ut omnes quantumcunque docti, & in rebus agendis exercitati pro exemplo sibi proponant Puerum JESUM, & obedientiam promptissimam, & simplicissimam simplicitatem, quam in tenera illa ætate illustravit, imitari omni ope studeant. In quo cum jam inde primo Matris conceptu thesauri fuissent omnes scientiæ & sapientiæ DEI, tamen ad decorum se ætatis accommodans, nec emanare sinens immensam illam lucem, subditus, & obsequentissimus Josepho & MARIE erat; & quamvis haud dubie meliores ipse rerum efficiendarum vias, quam quo interdum modo imperabantur, nôset, nihilo tamen minùs aterna placita obedienter, ac simpliciter sequebatur. Quam obedientiæ formam, inquit Author vitæ l. 3. fol. 341. Canisius haud magnificentius verbo proponebat, quam ipse agebat.

P. Ignatius Martinus è Societate JESU dicebat, id latij ac spei ad immortalitatem consequendam esse, quòd nunquam meminisset, egisse se, ut ad suam ratem flecteret iudicium Superioris. Unde obtemperans summa semper fide, & nunquam de statione decedens qua eum obedientia collocavit. Annua lit. Soc. f. 158.

V. Meritò ergo omnes Sacerdotes præclaram sibi ad Hebræos c. 13. sententiam applicant: *Obedite vestris, & subjacete eis; ipsi enim pervigilant quasi nem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio ciant, & non gementes.* Nam cum Providentia omnia suaviter disponat, infima per media, media per ma, suos ad fines cuncta perducens, uti tum ex Angelicæ Hierarchiarum subordinata serie; tum ex cælestium graduum, quorum morus ab uno movente supremo gradum que ad infimos ritè proveniunt, connexionè ordinatum in Ecclesiastica Hierarchia, cujus omnia membrationes ab uno generali Christi Domini nostri Vicariuntur, patet, rectè colligitur, eò rectiorem & maiore Ecclesiæ gubernationem, quò accuratius hæc natio per obedientiam custoditur.

§. V.

De Exemplis Fortitudinis à Sacerdotibus relictis.

Fortitudo juxta Theologos est virtus, quâ labores cula, etiam mortis constanter perferuntur, & cum op etiam ultro suscipiuntur. Unde sicut varij labores cula existunt, ita variæ quoque species Fortitudinis tur, inter quas tamen duæ sunt potiores, quæ à Sacerdotibus exerceri præcipuè debent, Patientia scilicet & Constantia quibus proin per diversos titulos agetur.

De Exemplis Patientia.

I. Patientia, quæ est virtus, quâ mala hujus sæculi animo sustinemus, ita ut propter illa nec interius inderatè turbemur aut tristemur; nec exterius aliquid